

DIRVA

TUO TARPU EUROPOJE...

GALIMAS WASHINGTONO-MASKVOS SUSITARIMAS DEL ATOMINIŲ GINKLŲ NEDAVIMO KITOM VALSTYBĖM SUKĖLE NAUJO NERIMO IR GRĖSMĖS VOKIETIJOS KOALICINEI VYRIAUSYBEI. — DAUGELIS VOKIEČIŲ JĄ LYGINA SU VERSALO 'DIKTATU'.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Galimas sovietų - amerikiečių susitari-
mas dėl atominių gink-
lų neišplatinimo išsau-
kė naujos 'Jaltos' vai-
duoklį. Vokiečių finan-
sų ministeris ir Bava-
rų krikščionių socialų
partijos vadas Franz-
Josef Strauss, kalbė-
damas su neseniai Bon-
noje viešėjusiais britų
premjeru Wilson ir už-
sienio reikalų ministe-
riu Brown, siekiamą su-
tarti pavadino nauju
Versaliu: "Das ist ein
neues Versailles, und
zwar eines von kosmis-
chen Ausmassen". (Tai
yra naujas Versalio (dik-
tatas) ir būtent kosmi-
nio masto). Po to kilu-
siam karštam ginče
Brown pavadino toki
sąprotavimą 'nėsa-
mone'. O kai Harold Wil-
son pasiteiravo savo sta-
lo kaimyną socialdemo-
kratų frakcijos Bonnos

seime vadą Helmut Schmidt, ar tai esanti 'oficiali' vyriausybės nuomonė, tas atsakė diplomatiškai: "Tur būt neveltui kancleris ir užsienio reikalų ministras iki šiol tuo reikalu visai tylėjo."

Garsiai už tai kalbėjo buvęs kancleris Konrad Adenaueris neseniai lankydamasis Ispanijoje. Ten jis pareiškė, kad galimas susitarimas gresia visą Europą "paversti politiniais ir ūkiniais bejėgiais ir be jokios ižakos".

Savaime aišku, kad tokioje atmosferoje britai nedaug ką galėjo laimėti savo priėmimo į Bendrąją Europos Rinką reikale. Wilsonas su Brown norėjo prašyti stipresnio vokiečių spaudimo į de Gaulle, kad tas nepavartotų savo veto, tačiau kancleris Kiesingeris jiems paaiškino, kad jis dėl to nenori gauti besitaisančius prancūzų - vokiečių santykius. Britų prisidėjimo klausimas reikalaujantis ilgesnio laiko ir daug kantrybės. Žinia, de Gaulle to atominio susitarimo galimybių akivaizdoje gali vokiečiams pasakyti: "Ar aš nesakiau, kad amerikiečiai iš negalima pasitikėti".

Kaip ten būtų, numatyti atominiai susitarimai dar prieš jų įsigaliojimą jau sudaro rimtą pavojų koalicinei Vokietijos vyriausybei.

Tai atsiminus, darosi labai įdomus Kosygino pareiškimas Londone, kad vokiečiai, nori ar nenori, turės prisidėti prie atominių ginklų neišplatavimo (nonproliferation) sutarties. Londone įvykusioje spaudos konferencijoje Kosygi-

nas į Spiegelio korespondento klausimą rusiškai atsakė: "Mes esame absoliučiai nusistatę prieš atominių ginklų išsiplatinimą... Faskutiniai pasitarimai šiuo reikalu rodo, kad mes galėsime

greitai kalbėti tuo reikalu viena kalba". Dėl tos vietos nėra jokių diskusijų. Nesusipratimo ir ginčo sukėlė tolimes-

nis Kosyginą pareiškimas. Pagal oficialų Kosyginą vertėjo Viktoro Suchodrevo vertimą, sovietų premjeras pabrėžė: "Federalinė Respublika (Vakarų Vokietija), ar ji norės ar nenorės,

turės pasirašyti, nes mes neleisime Federalinei Respublikai įsigyti atominių ginklų".

Tuo tarpu pagal Reu-

terio agentūros užrašą į magnetofoninę juostą. Kosyginas rusiškai pareiškė: "Sutartis bus pasirašyta, ar Federalinė Respublika norės ar nenorės". Kitaip sakant, jos parašas nebūtinai bus reikalingas.

Įdomu, kad pradėjus aiškintis, ką iš tikro Kosyginas pasakė, sovietų Tass agentūra oficialiai paskelbė, kad Kosyginas pareiškęs: "Liečiant federalinę Respubliką, dėl to reikia pasakyti: ji turės, nepaisant ar norės ar nenorės, prisidėti prie sutarties dėl (atominių ginklų) neišplatini-mo".

Tas reikštų, kad sovietai apsisprendė laikytis griežtesnės versijos. Kodėl? New York Times bendradarbis Tom Wicker aiškina, kad sovietai nori sąmoningai iššaukti galimai didesnį sumišimą Vokietijoje, gerai žinodami, kad vokiečiai šiaip ar taip su ta sutartim turės sutikti. Esą sovietams norisi vokiečių pasipriešinimo tam, kad įrodžius savo propagandos apie vokiečių revanšo norą teisingumą ir, galimas daiktas, dėl to, kad apstabdyti prasidėjusį Vakarų Vokietijos sovietų satelitų santykių gerėjimą. Antroji prielaida vargiai atitinka tikrovę, nes sovietai turi pakankamai priemonių tą santykių gerėjimą laikyti savo griežtoje kontrolėje. Pirmoji prielaida, atrodo, gali daugiau atitikti tiesai.

* VILNIŠKĖ VALDŽIA
nutarė kelią iš Klaipėdos į Nidą laikyti turistiniu keliu ir pavedė Automobilių transporto ir plentų ministerijai jį atitinkamai sutvarkyti, pritaikyti ir autobusu su

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Antanas J. Rudis vasario 16 d. lankėsi Washingtone, kur dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo paminėjime ir liudijo Senato Užsienio Komitete prieš konsularines sutartis patvirtinimą tarp JAV ir Sovietų Sąjungos. Nepriklausomybės minėjimui jau eilė metų yra surengiami Senate ir Atstovų Rūmose Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis.

Ta proga aplankē JAV Viceprezidenta Hubert H. Humphrey, ītekdamas savo liudijimo kopijā, asmeņiskā paaiškindamas sutarties neigamas puses JAV ir pakalbjēo kitais Lietuvu liecānčālais reikalais,

Nuotraukoje yra iš kairės: Msgr. J. Kužingis, Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, kalbėjęs maldą Atstovų Rūmuose, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas A.J. Rudis ir svečiai visuomenės veikėjai, nuvykę paklausti istorinio liudijimo Senate dėl konsularinės sutarties -- dr. L. Kriaučiūnas, dr. K. Bobelis ir Edw. McElroy, radijo stoties WJJD direktorius iš Chicago.

VASARIO 16 PROGA PRIĖMIMAS LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE

Vasario Šešiolikto-
sios proga Lietuvos At-
stovą J. Kajecką pasvei-
kino kortelėmis einas
Valstybės Sekretoriaus
pareigas, Valstybės Sek-

retoriaus Padējējai, Ambasadorijs - at - Large William Averell Harri-man, Ambasadorijs Pro-tokolo Šefas ir eilē kitų aukštųjų Valstybės De-partamento pareigūnų.

sisiekimui. Tam 45 kilo
metrų (apie 27 mylių)
keliui sutvarkyti davė
laiko -- trejus metus.

Tiek pat laiko davė ir Nemuno laivininkystės valdybai pastatyti Vilniuje pavidloną suprieplauka ir tris lengvo tipo stogines su prieplaukomis Neryje, kur sustoja laivai tarp Vingio parko ir Verkių. (ELTA)

Į Lietuvos Atstovo ir ponios O. Kajeckienės suruoštą priėmimą Lietuvos Fas-bėje atsilankė ir asmeniškai sveikino su Vasario Šešioliktąja – Ambasadorius James W. Symington, Protokolo Šefas, Valstybės Sekretoriaus Padėjėjo pavaduotojas Europos Reikalams ir Fonia Walter Stoessel, Jr., Valstybės Sekretoriaus Padėjėjo

pavaduotojas, Administracijos reikalams Michael Cieplinski su žmona, buvęs Valstybės Pasekretoriaus Administracijos reikalams Loy Henderson, Baltijos valstybių skyriaus viršininkas Homer R. Phelps, Jr., buvęs Valstybės Departamento Rytų Europos Skyriaus direktorius Harold Vedeler su žmona, buvę Baltijos valstybių skyriaus viršininkai Irving I. Schiffman ir Alton L. Jenkins su žmonomis bei protokolo pareigūnė ponija Siemenski su vyru, buvusiu kongresmanu. Taip pat priėmiman atsilankė ponija Arthur Lane, kurios vyras buvo JAV Ministeris Baltijos valstybėms.

Iš JAV Kongreso į pri-
ėmimą atsilankė kon-
gresmanas J. Rooney (N.
Y. atstovas, Committee
on Appropriations nar-
ys) su žmona, kongres-
manas Monagan (Conn.),
ponia Murphy, kongres-
mano (Illinois) žmona,
Senato kapelionas Dr.
Frederick Brown Har-
ris su žmona.

Iš Diplomatinio Korpuso dalyvavo -- Bolivijos Ambasadorius prie Amerikos Valstybių Organizacijos Washingtonė ir ponija de Medina (kilimu -- lietuvaite), Liuksemburgo Ambasadorius ir ponija Steinmetz, Trinidad - Tobago Ambasadoriaus žmona Lady Clarke, Rwanda Chargé d'Affaires, Ivory Coast, Vietnamo, Pietų Korėjos ir Latvijos atstovai su žmonėmis, Vokietijos Ambasados Ministeris Baronas Herbert A. von Stackelberg su žmona, tos pačios ambasados Sekretorius.

(Nukelta i 2 psl.)

ALT pirmininkas Antanas J. Rudis, vasario 16 d. dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 49 metų paminėjimo iškilmėse JAV Atstovų Rūmuose. Ta proga jis su kitais lietuviais aplankė speakerį John McCormack ir kongresmaną D.J. Flood, pravedusių minėjimą. Nuotraukoje iš kairės: dr. K. Bobelis, Marija Rudienė, ALT pirmininkas A.J. Rudis, speakeris John McCormack, kongresmanas D.J. Flood, msgr. J. Kučingis, I. Kraučeliūnienė ir dr. L. Kraučeliūnas.

Hitleris ir kiti... (3)

Melitta Wiedemann, ilgametė nacių propagandos ministerio Goebelo sekretorė, o vėliau aukšta pareigūnėtos ministerijos antikomiterio skyriuje, sugalvojo, kad Vlasovo armijos įkūrimą įgalinti galėtų tik SS. Tam reikalui ji savo tėvų bute suvedė Vlasovą su SS-Gruppenfuehreriu ir Galicijos gubernatorium Waechteriu. Tam

Priėmimas

pasiuntinybėje...

(Atkelta iš 1 psl.)

torius Arthur K. Koehler su žmona, Jamaicos Ambasados Ministeris Patarėjas Smith su žmona ir Latvijos Fas-bės Patarėjas Dr. A. Dinbergs su žmona.

Apaštališkąjį Deleгатą prėmė atstovavo jo padėjėjas Misgr. Brambillia. Be to, priėmian atsilankė -- Misgr. Martinez, prelatas J. Kučingis, Misgr. Thorning, pastoriai P. Dilys, Veinbergs, kunigai -- Gerhardt, Ruppert ir rabinas Stanley Rabinowitz.

Priėmime dalyvavo ALTarybos Firmininkas A. Rudis su žmona, buvęs Vyr. Teisėjas District Court -- McGuire su žmona, Imigr. ir Naturalizacijos viršininkas Farrell, Gen. Liegh Wade su žmona, Latvijos Fasaulinės Federacijos pirmininkas prof. F. Lejinš, Riggs Banko pirminko pavaduotojai -- L. Corea ir F. Knowles, Fonnios E. Pearce, Gen. Fed. Moterų Klubų pirminkė, ir John F. Cloutman, buvęs V. Dep-to pareigūnas Th. Donavan, buvęs Lenkijos Ambasados patarėjas M. Kwapi-szewski, NCWC spaudos skyriaus vedėjas Walsh, The Washington Post, The Evening Star bei New York Daily News atstovai.

Priėmime dalyvavo pareigūnai iš Amerikos Balso bei lietuvių, estų ir latvių kolonijų Washington atstovai. Taip pat priėmime buvo Fasaulinės Foetų Laureatų organizacijos laureatas Nadas Rastenis už poeziją "War's Curse" ir ponias Rastenenė, iš Baltimorės, ir dr. Kriaučeliūnas su žmona bei dr. Bobelis iš Chicago.

Priėmimą Fas-bėje aprašė, įdėdami nuotraukas, The Washington Post ir The Evening Star 1967.II.17 d. numeruose.

Vasario 16-toji buvo paminėta JAV Senate ir Atstovų Rūmuose 1967 m. Vasario 16 dieną 12 val. Invokacijas atkalbėjo Senate -- Pastorius P. Dilys, o Atstovų Rūmuose -- Frel. J. Kučingis. Kalbas pasakė apie Lietuvą -- 44 Atstovų Rūmų nariai ir 4 Senatoriai Vasario Šešioliktąją. Ligi 1967.II.20 d. apie Lietuvą kalbėjo -- 6 Senatoriai ir 49 Atstovų Rūmų nariai.

Vlasovas padarė labai gerą įspūdį ir jis pažadėjo pagelbėti.

Tačiau Himmleris ilgą laiką vis negalėjo apsispręsti. Melitta ji pradėjo bombarduoti memorandumais ir laiškais. Taip 1943 m. gegužės 26 d. ji rašė Himmleriui: "Mūsų 'untermenscho' teorija apie Rytų tautas, ypač rusus, yra praktikos paneigta. Jie kariauja gerai, viską aukoja tėvynei, gamina ginklus, kurie nėra blogesni už mūsų... Kad sutelkusi milijonus rytų darbininkų Reichui šandien, o ryt sudaryti iš jų milijoninę armiją -- tam būtinai turi iš mūsų propagandos pražūti tauškalai apie untermenscho".

O tų pačių metų spalio 5 d. memorandume skaitome: "Savo politika mes pastatėme rusus prieš tragišką sprendimą: arba kovoti už Staliną arba pasiduoti plėšikaujančiam kolonialiniam režimui, kuris rusus, vieną iš gabiausių baltosios rasės tautų, proklamavo esant untermenschais ir ją deklasavo į vergų padėtį".

Vienintelė išeitis esanti nauja vokiečių rytų politika, įsteigimas nepriklausomų valstybių Rytuose ir rusų išvadavimo armijos sudarymas.

Bet kai Melitta paprašė asmeninio pasimatymo, Himmleris savo sekretoriui Rudolfui Brandt padiktavo jai laišką, kuriame sakoma: "Aš nenoriu įsileisti į smulkmenas, nes galiu jums

pranešti, kad Hitleris Vlasovo reikale davė labai aiškių nurodymų".

Tuo Vlasovo armijos byla vėl būtų pasibaigusi, jei ji nerastų naujo advokato. Šį kartą SS karo korespondentų viršininko Gunther d'Alquen asmeny.

Tas 1943 m. rudenį skrisdamas su Himmleriu jam taip kalbėjo 'untermenscho' tema: "Mūsų vyrai fronte nežino, kur tūpti. Ir jūs galite man patikėti, kad kaimiški vyrai pamatys brošiūrą apie 'untermenscho' jie paprastai paklaus: nejaugi tie, kurie mus muša ir turi geresnius tankus kaip mes, ir žino visas taktikos ir strategijos paslaptis, nejaugi tie yra 'untermenschai'? Jei taip, tai mes tikrai esame labai blogi 'obermenschai'".

Sužadintas Himmleris: "Kas tai per tonas!"

"Reichsfuehreri -- atšovė D'Alquen -- tai yra tonas, kuriuo dabar kalba mūsų vyrai. Mes negalime po dviejų karo metų operuoti tokiomis teorijomis apie savopriešą".

Tas pasikalbėjimas taip paveikė Himmlerį, kad jis po kelių dienų leido pradėti varyti psichologinį karą, bet tik Hitlerio leistuose rėmuose.

Raudongvardiečiai buvo raginami perbėgti į vokiečių pusę ir stoti į 'Išlaisvinimo Armiją', kuri dar neegzistavo. Tačiau to nepaisant, pradėta propagandos akcija, pavadinta "Wintermarchen" (žiemos pasaka) susilaukė didelio pasisekimo. Turėjo praeiti dar metai, iki Himmleris, kuris Vlasovą pravarė žiavo "mėsininko gi-

zeliu", pagaliau leido jam sudaryti dvi divizijas ir gana nuoširdžiai jam paspaudė ranką, linkėdamas: "Geriausio pasisekimo mūsų bendrame reikale."

Himmlerio vyr. būstinė buvo užversta raštais, kurie visi reikalavo Rytų politikos pakeitimo. Ta pati Melitta Wiedemann rašė: "Vlasovo akcijos tempas yra toks lėtas, kad tik liudija neryžtingumą ir pražiopsotas progas".

Gudijos valdovas SS-gruppenfuehreris von Gottberg priminė: "Aš primenu, kad jau 1941 ir 1942 metais žodžiu ir raštu reikalavau politikos pakeitimo. O Krimo generalinis komisaras, buvęs gauleiteris Alfred E. Frauenfeld vokiečių okupacinę politiką pavadino "neteisingo elgesio viršūne" (Meisterschuetz)... per metus draugiška tauta, kuri mus su džiaugsmu sutiko, buvo suvartyta į partizanų eiles miškuose... tai liudija apie bent kokio instinkto stoką svetimų tautų valdyme... yra akulų kulminacinis punktas... ir rodo, kad išoriniai išdidūs vadai iš tikro yra visai menkučiai (Spießbürger) žmogeliai be jokio formato".

Ant tos labai griežtos kritikos, Himmleris savo ranka užrašė: "Frauenfeld hat nicht unrecht", atseit, jis turi teisę. Tai buvo 1944 metų kovo 26 d. Šaukštai jau buvo po pietų.

(Pabaiga)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Viena dėžė... 24 bonkos Stroh's. Tai pasitenkinimui tinkamas būdas gėrėti Stroh's alum, kurio skonis skiriasi nuo bet kurio amerikoniško alaus. Stroh's yra kitoks dėl to, kad ir darytas kitaip, nei bet kuris kitas amerikoniškas alus. Jis daromas liepsna. Išbandykite Stroh's. Įsigykite dėžę. Tai geriausias alaus pirkinys.

Stroh's
LIEPSNA DARYTO SKONIS

HELP WANTED MALE

1ST CLASS SKILLED
FIXTURE BUILDERS
MILL HANDS
RADIAL DRILL
HANDS

HYDRAULIC FITTERS

Must have job shop experience.
DAY & NIGHT SHIFT.
68 hour week. Fringe benefits.

WELDMATION, INC.

31720 STEPHENSON HWY.
MADISON HTS., MICH.
(20-29)

SHEET METAL
HAMMERFORMERS
MLDG. BENDERS

Familiar with Stainless, Aluminum
and C.R.S. Prototype Parts.
Also openings for Prototype Machinists.
Bench Mldg. Sections. All fringes
and benefits. 56 hour week.

EXPERI-METAL, INC.

23811 RYAN RD.
WARREN, MICH.
313 SL 7-8121

(18-27)

WANTED JOURNEYMEN

B & S AUTOMATICS
SCREW MACHINES

Set up and operate 3rd shift
South Bend Area Company offering
excellent future for right man. Must
be able to handle all phases of set
ups. Wages in excess of local rates
plus night premium. Steady work,
paid holidays, vacations and insurance.
Call R. Robison, 219 - 232-2051.

An Equal Opportunity Employer
(21-30)

* DIDŽIAUSIA OFENSYVA P.
Vietname, dalyvaujant 45,000
JAV karių, siekama sunaikinti
pagrindines komunistų įėgas,
sukoncentruotas Cambodijos pa
sienyje. Spėjama, kad puolamo
joje vietovėje yra įsikūręs ir
Vietkongo politinis ir karinis
štabas.

UNITED SHOE MACHINERY CORP.

One of the nation's foremost corporations offers opportunity:

WANTED — EXP. TOOL & DIE MAKERS

also

OFFERS NEW OPPORTUNITIES FOR
QUALIFIED MACHINISTS.

Would aspire to become
TOOL & DIE MAKER
if you qualify.

We would assist in your further development.

Stop by for a talk with Mr. Ray Tremblay at 55 Warren Ave., Whitman, Mass. or call 617 — 447-4450 and arrange for an appointment at your convenience.

USM Leads

An Equal Opportunity Employer

(24-27)

FIREMAN - PAPER MILL

MUST HAVE 2ND CLASS LICENSE. SHIFT WORK.
STOKER AND PULVERIZED COAL BURNING
BOILERS.

WILL PROVIDE TRAINING TOWARD YOUR ENGINEER'S LICENSE. INCLUDES SHIFT DIFFERENTIAL, LIFE INSURANCE AND MEDICAL BENEFITS, RETIREMENT PLAN ETC.

ST. REGIS PAPER CO.

MAIN ST.,
EAST PEPPERELL, MASS.

An Equal Opportunity Employer

MENTION THIS AD

(24-26)

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Sunki klaida

1917 metų bolševikų revoliucija yra dažnai apibūdinama kaip įvykis, kuris sukrėtė pasaulį. Tai ji yra padariusi, nors ir dar ne taip giliai, kaip kad anuo laiku kėsinosi Leninas, Trockis, Stalinas ir jų jaunesni pasekėjai, kurie dabar valdo Kremliuje. Pagrindiniai bolševikų revoliucija yra sukrėtusi Rusiją, nuversdama Kerenskio demokratine vyriausybę, išvaikydama smurtu Rusijos demokratini parlamentą, t.y., rusų tautos laisvai išrinktą Steigiamąjį Susirinkimą ir tuo būdu nuslopindama Rusijos demokratiją. Visa tai turint omeny galima lengvai suprasti, kad sovietų vyriausybė rengiasi iškilingai minėti bolševikų revoliucijos 50 metų sukaktį. Visiškai nesuprantamas tačiau yra faktas, kad kaip tik to krašto, Rusijos sostinėje Maskvoje, ir tais "jubilejiniais" metais, kurie privalėtų būti gedulo metais visiems parlamentarams, Tarparlamentinė Unija laikys savo artimiausią konferenciją ši pavasarį.

Tokios vietos konferencijai parinkimas pagilina sunkią klaidą, kurią Tarparlamentinė Unija padarė 1955 metais priimdama sovietus į savo tarpą. Tai buvo aiškiai priešinga Unijos statutui, nes juo einant Unijoje tegali būti atstovaujami parlamentai, kurie faktinai veikia kaip tokie. Šis griežtas nuostatas užkerta kelią dalyvauti Unijoje kiekvienai institucijai, kuri nėra laisvai išrinkta ir nepriklausomai veikianti tautos atstovybė. Sovietų dalyvavimas nesuderinamas su Tarparlamentinės Unijos tikslais, nes jais siekiama išryškinti parlamentų narių asmeninius santykius ir bendradarbiavimo plėtojimą demokratinėms institucijoms stiprinti. Tokiu būdu Tarparlamentinės Unijos autoritetas ir jos egzistencijos prasmė grindžiami tautų teise valdytis pačioms, laisvai renkant savo parlamentines atstovybes.

Kaip gi yra su šia teise tame krašte, kuriame pasaulio parlamentariai rengiasi posėdžiauti? Sovietų Sąjungoje ir jos užvaldytuose kraštuose tokia teisė neegzistuoja, tenai nėra laisvų rinkimų, nei iš viso jokių rinkimų. Tėra balsavimas už komunistų partijos partijos žmones. Šituo būdu sudarytas Vyriausias Sovietas Maskvoje nėra parlamentas ir neveikia

kaip parlamentas. Jis yra tikrai komunistų partijos įrankis, panaudojamas tam, kad pritartų sovietų valdovų politikai ir reikėtų neva tautos pritarimą. Jo klusnumas, užgiriant bet kurį kiekvienos sovietų vadovybės žingsnį, eina ligi juokingumo, kuris savime pražudytų kiekvieną kitą netotalitarinę santvarką.

Tautos valios niekinimas sovietų santvarkoje jungiasi su visiškai paneikta parlamentarizmui. Vakaruose esama žmonių, kurie tariamą komunistų atsigrėžimą nuo "blogio" Stalino į "gerą" Leniną laiko teigiamu posūkiu. Tiems iliuzionistams bus pravartu patirti šią Lenino nuomonę apie parlamentarizmą: "... vieną kartą kas kelerius metus nuspręsti, kuris valdančiosios klasės žmogus parlamente engs ir mindžios liaudį, -- štai kas yra tikroji parlamentarizmo esmė, ne tik parlamentinėse - konstitucinėse monarchijose, bet taip pat demokratinėse respublikose..." šiems parlamentarizmo smerkiantiems žodžiams surasti nėra reikalo knistis Lenino veikaluose: jie yra atspausdinti paskutinės, 1965 metų, laidos sovietiniame "Enciklopediniame teises mokslų žodyne", o tai parodo, jog jie yra laikomi sovietuose aktualia privaloma politine gaire.

Visam paveikslui užbaigti tenka paminėti, jog pakvietimą į Maskvą perdavė Unijai vadinamojo Lietuvos vyriausiojo sovietų pirmininkas J. Paleckis, taigi, lietuviškas kvilingas, kuris yra sovietų okupacinės valdžios įrankis savo krašte ir atstovauja sovietus Tarparlamentarinėje Unijoje.

Tokiu būdu pasaulio parlamentų atstovai posėdžiaus antiparlamentarizmo krašte, bus priimami sovietiško antiparlamento ir tuo teiks jam orumo, kurio jis neturi nė rusų tautoje, -- ir visa tai vyks priešingai demokratijos interesams bei autoritetui.

Šios iškylos į Maskvą priežastys yra absoliučiai nesuprantamos, nebent tik ji būtų sumanyta kaip vadinamųjų kultūros mainų priemonė. Tačiau tokiu atveju tektų konstatuoti, jog šią sceną Tarparlamentinė Unija privalėtų užleisti kino žvaigždėms, baletams ir kazokų chorams.

S. Lozoraitis

BENDRAVIMAS SU OKUPUOTA LIETUVA

Prof. Dr. Broniaus Nemicko, Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vicepirmininko, kalba pasakyta š.m. vasario 19 d. Philadelphijoje, minint Lietuvos valstybės atstatymo sukaktį.

(Pradžia Nr. 24)

II. Antras dalykas, -- kuris dabartiniu metu įneša neaiškumą į tremties lietuvių visuomenę ir kartais sudaro kai kurių kliaučių Lietuvos laisvinimo kovai, -- tai laisvųjų lietuvių santykiavimo būdas su pavergtaisiais lietuviais. Kaip žinia, Lietuvos okupantas jau kuris laikas siek tiek pravėrė geležinę uždangą, sudarydamas labai ribotas sąlygas laisvųjų lietuvių bendravimui su savo artimaisiais okupuotoje Lietuvoje ir Sibiro tremtyje. Okupanto užmačios ir šiuo atžvilgiu yra lengvai permatomos -- jis siekia, kad laisvojo ir pavergtų lietuvių bendravimas įgytų viešo pobūdžio, eitų per Maskvos įstaigas ar jų agentūras, esančias pavergtų Lietuvoje, ir tuo būdu kenktų Lietuvos respublikos valstybiniam tęstinumui, tiesiog ar netiesiog padėdamas okupantui įteisinti jo agresiją prieš Lietuvą laisvojo pasaulio tarptautinėje valstybių bendruomenėje. Kitais žodžiais tariant, okupantas, pasikliaudamas lietuvių tautiniais ir artimųjų meilės jausmais, nori, kad mes patys savo rankomis pasmaugtume Lietuvos respublikos tęstinumą, prisidėdami tuo susovietintu bendradarbiavimu prie Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimo ir palengvindami Sovietinei imperijai sunaikinti tą didį mūsų tautos laisvės kovos ginklą -- tarptautinį Lietuvos respublikos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimą.

Iš antrosios pusės bendravimas tremties lietuvių su tėvynėje likusia tauta yra natūralus ir abiems pusėms naudingas reiškinys. Išėiviai -- tai tautos dalis, tai medžio šaka, kuri ilgai miršta, kuri nudžiūta, kai praranda ryšį su kamieniu ir nebegauna iš jo savo gyvybei reikalingų syvų. Pavergta tauta okupanto prispausta, naikinama, nutautinama, taip pat yra reikalinga

ga pagalbos iš tų savo narių, kurie gyvena laisvajame pasaulyje, kad jos išlaisvinimo ryžtas išvertų ir laisvės viltys bei lūkesčiai stiprėtų.

Vadinasi, santykiavimo su pavergtąja Lietuva žala ir nauda esamomis sąlygomis pastato mus prieš dilemą, kai mes negalime pasirinkti nė vienos iš dviejų esamų alternatyvų: iš vienos pusės negalime be rezervų bendrauti, nepakenkę Lietuvos valstybės tęstinumui ir neparėmę Sovietų Sąjungos užmačių išgauti tarptautinį inkorporacijos pripažinimą, ir iš antrosios pusės -- negalime visiškai atmesti su pavergtaisiais lietuviais bendradarbiavimo, nesumenkinę lietuvių tautos išlaisvinimo ryžto ir nesuilsinę Lietuvos nepriklausomybės atstatymo lūkesčių.

Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencija įvykusi 1966 m. sausio 22-23 d., Clevelande, nustatė šiam reikalui kompromisinį dėsni, kad... "kol Sovietų Rusija laikys Lietuvą okupuota ir paverstą Sovietų Sąjungos dalimi, laisvieji lietuviai ribotąs privačiu bendravimu". Tačiau tos ribos tarp privataus ir neprivataus bendravimo nenurodė, nes tatau yra neįmanoma dėl dviejų priežasčių. Viena, Sovietų Sąjunga, okupavusi Lietuvą, kone visą privatų gyvenimą susovietino, padarė sovietinės imperijos reikalu, ir privatinei lietuvių iniciatyvai reikštis beveik nebeliko vietos. Antra, žmonių visuomeninius santykius apsprendžia tik taisyklės, o ne kokie nors pastovūs ir labai aiškūs absoliutiniai dėsniai. Tad ir Clevelando konferencija tenkinosi tik bendravimo krypties nurodymu, bendrine taisykle, palikdama teisę laisvajam lietuviui pačiam ieškoti tos ribos ir ją rasti kiekvienu konkrečiu atveju. Laisvasis lietuvis -- kad ir privačiai, kaip asmuo bendraudamas su pavergtu lietuviu, tik kaip su privačiu asmeniu, o ne kaip su okupanto pareigūnu ir Maskvos politinės valios vykdytoju, -- turi vengti tokių veiksmų, kurie galėtų kenkti Lietuvos respublikos valstybiniam tęstinumui ir stiprintų

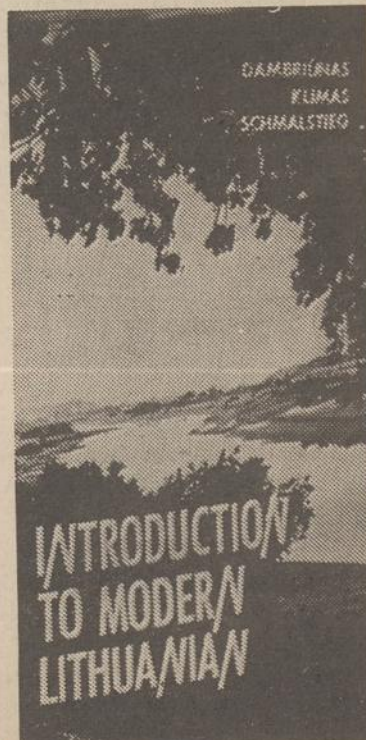
sovietinės inkorporacijos pripažinimo užmačias. Ši laisvojo lietuvių teisė dažnai gali virsti atsakinga ir labai komplikuota pareiga, nes dėl to, kad Lietuvos gyvenimas yra beveik visiškai susovietintas, gali būti skirtingų pažiūrų į tą patį pavergtąjį lietuvių, skirtingos jo statuso interpretacijos: tas pats pavergtas lietuvis vienu gali būti laikomas privačiu asmeniu, o kitų -- sovietiniu pareigūnu, vykdančiu Maskvos politines užmačias. Tokių skirtingų interpretacijų jau buvo praeityje, manau, jų neišvengsime ir ateityje. Praeities skirtingi vertinimai įnešė į mūsų visuomenę ir net į laisvinimo organizacijų stambių nesusipratimų. Jau sakiau, ir ateityje, susiduriant laisvajam lietuviui su pavergtuoju, tur būt, nebus galima išvengti skirtingų pažiūrų interpretuojant tą ar kitą įvykį, bet tik jau reikia apsisaugoti nuo praeities nesusipratimų, silpninančių laisvės kovos frontą ir nepagrįstai išpučiančių priešolaimėjimus. Šios rūšies išvada darant, reikia daugiau takto bei išminties ir mažiau perdėto jausmingo, kad ir labai patriotiniais šūkiiais grindžiamo, bet ne visada nuoširdaus logiško ir Lietuvos reikalui naudingo.

III. Esame nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo 50-ties metų sukakties išvakarėse. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas šiais sukaktuvių kovą sovietinei okupacijai pašalinti, sutelkdamas kiek galint daugiau pajėgų ir išplėsdamas informacijos priemones, kad visur Lietuvos būtų gyva, ir kviečia lais-

vuosius lietuvius visais būdais remti Lietuvos laisvinimo darbus.

Lietuvos laisvės kova bus sėkminga, ir vėliau išauš lietuvių tautos laisvės aušra, kai laisvinimo organizacija savo pagrindais atsirems į plačiuosius lietuvių visuomenės slouksnius, įjungs visas lietuvių pajėgas į laisvinimo veiklą, kai kovos kelyje sutiktas kliūtis ryšimės paimti visi bendrai ir nuoširdžiai, berimto pagrindo nediskvalifikuodami vienas kito, kai kiekvienas dėsime į Lietuvos laisvės kovą ir, kuo kas galime, remsimės laisvinimo darbus.

Atlikdami pareigą pavergtai savo tautai, pateisinsime tremtinio dailią.

Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiems ar nedaug mokantiems lietuviškai -- puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. R. Schmalstieg. Išleido liet. pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršelais. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti:

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Canad. delux Wiskey 5th — \$3.98
2. Asbach Uralt 5th — \$5.49
3. Import. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
4. Import. French Napoleon Brand 5th — \$3.35

5. Bordeaux Import. White Wine 5th — \$0.98
6. Canada Dry Vodka 5th — \$2.98
7. Riccadona Vermouth 30 oz. Bolt. — \$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

VASARIO 16 BRIDGEPORTE

Bridgeporto, Conn. Lietuvių Bendruomenė iškilmingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo šventę.

Vasario mėn. 19 d. — sekmadienį 11 val. ryto šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, iškilmingai įnešus vėliavas, už žuvusius, Sibiro tremtinius ir vergijoje likusius lietuvius šv. Mišias aukojo ir gražų pamokslą pasakė kleb. kun. Fr. Prancuskus. Visi giedojo lietuviškas giesmes. Mišių pabaigoje didingai nuaidėjo Lietuvos himnas.

3 val. po pietų didžiojoje parapijos salėje įvykusiame minėjime LB pirmininkas Algis Mitkus, pasveikinęs perpildytą salę, pakvietė kun. Pr. Prancų pasakyti atidaromąją maldą.

Inž. Juozas Rygelis savo kalboje priminė anksčiau Amerikon atvykusių lietuvių nuveiktus darbus. Fabrizė, kad nepalankios politinės aplinkybės kiekvienam tremtiniui uždeda labai svarbią ir atsakingą pareigą Lietuvos laisvini-mo darbe.

Susirinkusiem pirm. A. Mitkus pristatė U.S. Kongresmaną Donald J. Irwin (D. - Conn.).

"Mes tęsime kovą prieš bedieviškąją komunizmą", — kalbėjo kongr. Irwin, "kol jūsų pavergtoji tėvynė ir visos pavergtos tautos vėl galės džiaugtis laisve, kuriai atgauti tiek daug gyvybės aukų sudėjote. Tauta, gyvenusi laisvėje ir kvėpavusi laisvės oru, negali likti amžinai pavergta. Ji nepasitenkins ir nenurims, gyvendama po prispaudėjo kulnini. Suprantu ir žinau, kad jūs laisvame pasaulyje ir jūsų paliktieji anapus — vergijoje, tiki, kad vėl ateis ta garbinga diena, kada jūsų laisvoje tėvynėje plėvesuos laisvos Lietuvos vėliava. Jos reikalauji yra jūsų pareiga. Aš jungiuosi su jumis, pasirengęs jums padėti."

Jo puiki kalba buvo palydėta ilgais plojimais.

Bridgeporto miesto burmistrą atstovavo jo atsiųsti atstovai: John McCarthy, Registraro of Voters ir miesto v-bos narys J. McLoughlin. ALT atstovavo skyr. pirm. A. Sapiega ir sekr. A. Stanišauskas.

Gražią meninę programą išpildė Nek. Fras. seselių, Putname vadovaujamo bendrabučio mergaitės. Jos padainavo keletą liaudies ir partizanų dainų, kai kurias susirinkusiems pritariant. Be to jos pašoko šešis taut. šokius, kurie visiems labai patiko. Mažoji Audronė Ivaškaitė padeklamavo eilėraštį.

LB skyr. valdyba yra labai dėkinga klebonui Prancui, leidusiam rinkti aukas prie bažny-

čios, už aukotas šv. Mišias, žodį bažnyčioje ir minėjime ir veltui duotą salę. Verta prisiminti, kad mūsų gerb. Klebonas, čia gimęs lietuvis, nematęs Lietuvos, bet visuomet galįs būti pavyzdžiu savo meile tėvų žemei mums, kurie dar taip neseniai ją pavergtą palikome.

Lietuvos laisvės atstatymo reikalams susirinkusieji suaukojo 377 dolerius. Frie bažnyčios aukų surinkta \$304. Atskaičius susidariusias išlaidas per Balfą \$550 pasiūsta: ALT — \$200, Tautos Fondui — \$250, Balfui \$75.00 ir radijo programai, siunčiančiai žinias į Lietuvą — \$25.

Visiems aukojusiems esame dėkingi.

LB Bridgeporto Skyr. Valdyba

PASISAVINO PINIGUS

* ŠIAULIUOSE trys moterys buvo teisiamos už pasisavinimą 35,000 rublių iš Šiaulių autobusų — taksomotorų ūkio. Vyriausia buhalterė, mašinų eismo skirstytoja ir konduktorė per maždaug pusketvirtų metų "nukombinavusios" tokią sumą iš valstybinės susisiekimo įstaigos. Buhalterė buvusi jau nebe naujokė, 1954 metais už tokius pačius dalykus bausta. Dabar sudeginusi dalį dokumentų ir pabėgusi, ir apsigyvenusi Kaune kita pavarde, apsirūpinusi ir kitu pasu. Bausmė — 15 metų kalėjimo ir turto konfiskavimas. Kitoms bendrininkėms paskirtosios bausmės nenurodytos. Spauđoj (Tiesa, vasario 10) pažymėta, kad ir jos gavo "pelnytą bausmę".

Tokių aukštų bausmės normų už turtinius nusikaltimus kitur nepraktikuojama. Sovietų Sąjungoj tokios bausmės yra teroro priemonė, liudijanti valdžios bejėgiškumą kovoje su tokiais nusikaltimais. (ELTA)

AVIACIJA RUSŲ RANKOSE

Fernai, TSRS Civilinės aviacijos ministerijos Lietuvos valdybos aviatoriai pervežė 358 tūkstančius keleivių, 302 tonas pašto, apie 4,000 tonų įvairių krovinių, — rašo Tiesa, vasario 10.

-- Tavo aureolė tikrai blogos rūšies!

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiam terminams ir prieinamais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

A. BALAŠAITIENĖ

ABEJONĖS VALANDA

NOVELĖ

(3)

Kitos vėl kalbėjo, kad jis esąs ne visai normalus, o dar kitos tvirtino, kad profesorius Skirmantas privačiame gyvenime esąs tikras donžuanas, todėl universitete vaidinąs šventuolį. Jis draugauja tik su pigiomis moterimis ir ištėkėjusiomis poniomis, kad nebūtų išipareigojimų. Viena net girdėjusi, kad jis New Yorke turįs meilužę ir net pavainikį sūnų. Rimgailė klausėsi tų kalbų, bet jai atrodė, kad tos kalbos kažkaip negalinčios liesti Pauliaus, kaip ji jį mintyse slap-tai vadino, tauraus asmens.

Ir štai vieną dieną jis ją pakvietė drauge praleisti vakarą.

Frisiminusi tą vakarą, Rimgailė perbraukė ranka kaktą. Tikrai buvo juokinga, daugiau negu juokinga. Sutikusi priimti jo kvietimą, Rimgailė nutarė jam nepadaryti gėdos. Pirmą jos kelionę buvo į kirpyklą. Bene pirmą kartą gyvenime Rimgailė atsidūrė kirpykloje. Iš žurnalo išrinkusi prašmatnią šukuoseną, ji norėjo bent kiek panešėti į tas madingas studentes, kurios į paskaitas ateldavo išsidabinusios, išsipuošusios, kaip modeliai. Pažvelgusi į savo naują šukuoseną veidrody, Rimgailė buvo savim patenkinta. Kaip sunki garbanų karūna, plaukai buvo sukelti virš kak-tos. Ji atrodė oresnė, aukštesnė ir kažkaip kitokia. Pakeliui nusipirkusi naują suknelę, priedus ir

kaikuriuos kosmetikos reikmenis, kurių ji paprastai nevartojo, Rimgailė bent kelias valandas dabinosi namie. Ir rezultatu ji buvo patenkinta. Šalia naujos šukuosenos, naujos žydro šilko suknelės, jos patamsinti antakiai, padažyti akių vokai ir paakiai savotiškai derinosi, nors ir sau pačiai ji pasirodė svetima. Bet svarbu, kad ji Pauliui patiktų.

Laikrodžio rodyklės slinko pamažu, ir beveik visą valandą prieš sutartą laiką Rimgailė buvo pasirodusi. Bet, skambučiu suskambėjus, ji nebėgo prie durų, kad neparodytų susijaudinimo. Jos širdis plakė nesuvaldomai greitai, ir jos skruostai buvo nemadingai paraudę. Lėtai žingsniais prisiartinusi prie durų, ji jas atrakinė. Tarpdury stovėjo Paulius, toks jaunas, šviesiai pilkame vasariname kostiume, persimetęs liptalpių per ranką, kurioje laikė nedidelę dėžutę. Jis sustojo, žiūrėdamas į ją, žvilgsniu perbėgdamas nuo galvos iki aukštais kulnėmis batelių.

-- Rimgailė, ar tai jūs? Kas atsitiko? -- jo veide atsispindėjo nustebimas ir keistas nepasitenkinimo šešėlis. -- Kas su jumis pasidarė?

-- Kodėl? -- sumišusi, nesuprasdama jo žvilgsnio, paklausė Rimgailė.

-- Jūs nebe ta, kurią kviečiau šiam vakarui. Graži, bet... taip panaši į standartinius grožio modelius. Rimgailė, ar jūs nežinot, kodėl aš jus pastebėjau didelėje auditorijoje? Jūs buvot tokia klasiškai originali. Ir mėgau aš jūsų žvilgančius lygius plaukus, kurių turtingumo negali jokia šukuosena paslėpti. Ir kas pasidarė su jūsų akimis? O, atleiskit... Aš neturiu taip kalbėti...

-- Bet aš... aš tik norėjau būti graži, -- beveik per ašaras sušnibždėjo Rimgailė, pirštų galais trindama tirštai melsvais dažais padengtus

antakius.

-- Jūs visada graži... O, mano naivi, miela Rimgailė...

... Ir taip staiga atsidūrusi jo glėbyje, Rimgailė verkė, padėjusi savo garbanotą galvutę ant jo peties, o vėliau jis savo balta nosinaite padėjo valyti apie jos akis nuo ašarų nuplautos dažus.

-- ... ir neslėpk savo natūralaus grožio nuo mano išsilgusių akių, -- šnibždėjo Paulius, bučiuodamas Rimgailės ašaromis sudrėkusį veidą. -- Aš mėgstu modernią moterį, kuri, kad ir naudodama kosmetiką, kad ir sekdama madą, išlieka originali ir išlaiko savąją aš...

Ir tą vakarą, praleistą miesto restoranuose šokant, ragaujant šampaną, tarp Rimgailės ir Pauliaus prasidėjo meilės istorija. Kai vėlai po vidurnakčio Paulius atlydėjo Rimgailę į namus, ji žinojo, kad jos gyvenime nebebus vietos jokiai kitai meilei, jokiai kitam vyrui. Fo kelių mėnesių, pasibaigus mokslo metams, jiedu susituokė.

"Ir štai aš čia, ponja Skirmantienė", mąstė toliau Rimgailė, sukinėdama žiedą apie pirštą.

O kiek kalbų ir nemalonių buvo prieš vedybą! Ji Pauliui niekada nedrįstų papasakoti visos eilės anoniminių laiškų turinio, nei pakartoti tariamai malonius kolegijų "ispėjimus dėl jos gerovės"... Visus laiškus ji sunaikino, bet vienas ypatingai įstrigo jos atminty. Jei kituose nebuvo minimi jokie faktai, tik nemalonių insinuacijų, tai tame viename laiške buvo aiškiai išdėstyta informacija: New Yorke gyvenanti moteris, Valerija Sadulytė, pas kurią profesorius Skirmantas reguliariai lankosi ir kuri auginanti jo pavainikį sūnų. Valerija -- jo ilgametė meilužė, lengva, laisvo gyvenimo moteris...

(Bus daugiau)

Clevelando jaun. skautės su B. Juodikiene jau pasiruošusios Kažiuo mugėi, kurioje žada išstatyti savo gražius rankdarbius.

J. Carlos nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* VILTIES Valdybos posėdis įvyko vasario 26 d. Dirvos patalpose. Posėdyje pirm. Al. Laikūnas patiekė pluoštą išpūdžių iš jo viešnagės Bosstone Vasario 16 proga, kur jis turėjo visą eilę pasitarimų su tautinės srovės veikėjais.

Posėdyje buvo aptarti artėjančio Vilties dijos narių suvažiavimo ir Dirvos reikalai.

Be Clevelande esančių Vilties v-bos narių Al. Laikūno, K.S. Karpiaus ir Vl. Blinstrubo posėdyje dalyvavo ir Dirvos redaktoriai J. Čiuberis ir V. Gedgaudas.

* LAUMIŲ JUOSTA, Dirvos bendradarbio Br. Railos knyga, yra užsaisakę daugelis Dirvos skaitytojų. Tos knygos nauja siunta yra laukiama kiekvienu momentu, ir gavus pirmą eilę ji bus išsiuntinėta užsaisakiusiems.

Užsisakiusių prašome dar kiek kantrybės.

Dirvos Administracija

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ ŽAIDYNES

XVII-jų Š. Amerikos lietuvių žaidynių krepšinio ir tinklinio pirmenybių žaidynes įvyks balandžio mėn. 1-2 d.d. Toronte. Tam tikslui sudarytas organizacinis komitetas iš šių asmenų: pirm. K. Lukošius, sekret. L. Radzevičius, išd. J. Uogintas, spauda-inform. K. Baronas. Varžybinių k-tą, kurio sąstatas bus dar papildytas, sudaro: E. Šleknys, A. Supronas, J. Balsys, D. Laurinavičius, K. Šapočkinas, J. Jurcevičius.

Abu komitetai jau turėjo eilę pasitarimų ir paruošiamieji darbai sparčiu žingsniu eina pirmyn.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Dr. J. Stuko knyga - Awakening Lithuania

Dana valgykloje, vasario 18 d., vakare, įvyko susipažinimo vakaras su dr. J.J. Stuko anglų kalba parašyta nauja knyga "Awakening Lithuania", kuri šiomis dienomis atspausdinta Florham Park Press, Inc., Madison, N.J. Knygos išleidimą finansavo Kazys Šipaila, Hillside, N.J.

Knyga 187 puslapių, kainą 5 dol. įrišta į ža-

lios spalvos kietus apdarus, gerame popieryje, su dailininko Jono Subačiaus vinjetėmis. Knygai įžangą parašė Lietuvos atstovas J. Kajecakas.

Istorinis veikalas padalintas į tris dalis: Lietuvos istorija iš 13 šimtmečio laikų, Lietuva su Lenkija ir Lietuva Rusijos valdžioje. Fridėtas Lietuvos žemėlapis ir 16

Prof. J. Stuko Knygos "Awakening Lithuania" pristatymas visuomenei Newark. Pirmąją knygos egzempliorių autorius įteikė mecenatui Kaziui Šipailai, paaukojusiam 3000 dolerių knygos išleidimui.
V. Maželio nuotrauka

NAUJOS, ĮDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Bronys Raila — LAUMIŲ JUOSTA	\$2.50
V. Šliogeris — A. Smetona — Žmogus ir valstybininkas	\$2.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS — kietais viršeliais	\$3.75
A. Baronas — TREČIOJI MOTERIS	\$2.50
KREPSINIO IŠVYKA AUSTRALIJOJ	\$3.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
SIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:
A. Stempuzienės — D. Lapinsko — DAINAS
Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00
St. Baro — Operų arijos. Stereo — \$7.00, — Mono — \$6.00
AURELIA — Šokių muzika — \$5.00

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

Vasario 16 minėjime Detroito senatoriui R. Griffins buvo įteikta knyga "Lithuania under the Soviets". Nuotraukoje iš kairės: Programai vadovavęs dr. K. Keblys, senatorius R. Griffins, Loreta Petersonaitė ir Birutė Kvietytė.
J. Gaižučio nuotrauka

VASARIO 16 IŠKILMĖS DETROITE

Vasario mėn. 18 d. per lietuvių radijo vandenėlę "Lithuanian Melodies", kuriai vadovauja R. Valadka, pranešėjas Algis Zaparackas pasakė šventei pritaikytą kalbą.

Sekmadienį per "Lithuanian Voice" buvo duodama graži, tai dienai pritaikinta muzika ir dainos.

Visose lietuviškų parapijų bažnyčiose vasario mėn. 19 d. buvo atlaikytos pamaldos už žuvusius dėl tėvynės.

Iškilmingas Mišias lietuvių kalboje atlaikė ir tai dienai pritaikytą pamokslą pasakė Šv. Antano parapijos klebonas kun. V. Stanevičius.

Organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis. Labai gražų ir iš-

portretų, pradedant Min-daugu, baigiant dr. Jonu Šliupu.

Knyga parašyta sklandžiai, aiškiai ir suglaustai. Daug pasitarnauta tiems skaitytojams, kurie neturi per daug laiko skaityti, ypač angliškai skaitančių tarpe.

Dr. Stukas už įdėtą darbą ir Kazys Šipaila už finansavimą užsitarnauja visų lietuvių pagarbos ir padėkos. Knygą reikiama galima plačiau paskleisti, o ypač nelietuvių tarpe. Reikia kad knyga atsirasit visų miestų knygynuose ir universitetų bibliotekose. Patarti-na perskaičius atiduoti savo pažįstamiems nelietuviams arba savo miestų knygynams.

Knygos susipažinimo vakare dalyvavo apie 100 sukvieštų svečių. Jų tarpe Seton Hall universiteto, kuriame dr. Stukas yra International Business Inistituto direktorius ir profesorius, profesūros nariai: Dean dr. R. J. Senkier, admin., prof. A. D'Amato, prof. F. Scott, prof. W. Ziegler ir keletas kitų iš New Jersey ir New Yorko.

Nemažai dalyvavo jaunesnės kartos žmonių. Knyga turėjo gerą pasisekimą. Restorano Danna savininkas V. Pitkunigis visus maloniai priėmė ir pavaišino. Vakara sklandžiai pravedė muz. Alg. Kačanauskas. A.S. Trečiokas

pūdingą vaizdą sudarė dalyvaujant pamaldose gausus skaičius jauni-mo. Daug mergaičių buvo pasipuošę tautiniais rūbais, o berniukai skautiškomis uniformomis.

Oficialioji minėjimo dalis vyko talpioje Cobo salėje. Minėjamą atidarė Dr. K. Karvelis, Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdybos pirmininkas. Šventės minėjimo programos vadovu buvo Dr. K. Keblys.

JAV Himną giedojo Pr. Zaranka, akompanuojant Albertui Mateikui. Invokaciją sukalbėjo kun. Br. Dagilis. Atsistojimu ir tylos minutė buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Michigano valstybės gubernatoriaus proklamaciją perskaitė Rūta Januškaitė, o Detroito miesto burmistro -- Rimgaudas Sukauskas.

Senatorius Robert P. Griffin pasakė kalbą. Kalba gerai paruošta ir iš jos matyti, kad senatoriui mūsų Lietuvos reikalai gerai žinomi. Savo kalboje jis atpasakojo ką mes pergyvename.

Pagrindinę šiam minėjimui skirtą kalbą pasakė A. J. Kasulaitis. Daug kalbų klausiau ir girdėjau. Bet tokios patriotinės, sklandžios ir aiškiai tariamos tai tikrai ne. Tos kalbos keletą minčių čia pacituosiu:

"... Vasario 16 d. yra vienintelė šventė, kuri jungia mus visus. Nėra pasaulyje tokios grandinės, kuri galėtų sunai-

kinti tautinę asmenybę. Yra tokių, kurie pasitraukia iš kovos lauko. Mes niekuomet, Meskovosime visur, visuomet ir visiais ginklais, Meskovosime šiandien ir jei reikės kovosime ir už 10 metų. Mūsų kova yra šventa ir teisinga. Mūsų viltis tai mūsų jaunimas. Kiekvienas jaunas žmogus mums yra brangus. Mes turime teisę ir privalome savo vaikus mokyti lietuviškai. Lietuvių kalba yra pats būdingiausias mūsų lietuvių bruožas. Išnyks kalba, išnyks ir lietuviai.

Kai visos buvusios pasaulinės Afrikos tautos gauna laisvę ir nepriklausomybę, mes esame užmiršti. Mes turime teisę išreikšdami Lietuvai nepriklausomybę.

Mes pasauliui nieko neskolingi. Pasaulis gi mums skolingas tūkstančius gyvybių".

Buvo priimta rezoliucija ir minėjimas užbaigtas Tautos Himnu. Nuo 9:30 iki 5:00 v.v. prie miesto savivaldybės rūmų buvo iškelta Lietuvos vėliava.

(ag)

CHICAGO

AL. KUMSKIS Į
ALDERMANUS

Chicago savo pirmi-nuose rinkimuose renka aldermanus. Į 13 wardo aldermanus tarp aštuonių kandidatų (4

lenkų, 2 airių, italo ir kt) varžosi ir mūsų tautietis Aleksandras Kumskis. Mūsų kandidatas yra gerai chicagiškiams pažįstamas, ilgametis miesto parkų priežiūros darbuotojas, aktyviai reiškęsis ir visuomeninėje politinėje lietuvių veikloje. 13 wardas apima visą lietuviškąją Marquette parką, didžiausią lietuvių telkinį visoje Chicagoje. Aldermano rinkimuose balso teisę turi apie 12.000 lietuvių kilmės balsuotojų, kai viso šiame warde yra apie 40.000 rinkikų. Skačiuojama, kad pirminiuose rinkimuose paprastai te-balsuoja apie pusę visų turinčių teisę balsuoti. Atseit, jeigu marquette-parkiečiai lietuviai balsuotų ir pasisakytų už savo kandidatą Al. Kumskį, tai jis ir būtų išrinktas. Mat aldermanų rinkimuose, jeigu pirminiuose rinkimuose vienas kandidatų gauna per 50 procentų balsų visų balsavusių, skaitomas galutinai išrinktu. Ant-ra. Aldermanų rinkimuose ir pirminiuose balsavimuose nereikalinga partijai priklausomumo pareiškimas. Fasisakoma už asmenį-kandidatą, o ne už partiją. Tad norėtusi manyti, kad lietuviškasis Marquette Parkas pirmą kartą savo ir Chicagos istorijoje išsirinks lietuvių aldermaną Aleksandrą Kumskį. (m.v.)

* AUKSO SONATĄ F-dur (Henry Purcell) ir kitas kamerinio ansamblio kompozicijas girdėsime grojant muzikus Iz. ir V. Vasyliūnus ir kunigą V. Valkavičių žurnalo "Laiškai Lietuviams" parengimo metu, kuris įvyks š.m. kovo mėn. 11 d. 7 v. 30 min. Jaunimo Centre, Chicagoje.

Nepamirškime rezervuoti sekmadienio, kovo 5 d., skautams! Paremkime jų darbus, atsilankydami į Jaunimo Centre ruošiamą Kaziuko Mugę. Atidarymas 11 val. ryto. (Sk.)

• MEČYS ŠIMKUS, teisininkas, kviečia visus Dirvos skaitytojus, gyvenančius Chicago ar apylinkėse tuoj pat atvykti jo kontorą su-tvarkyti savo 1966 metų pajamų mokesčius. Jis tai atliks Jums tikrai tvarkingai, tiksliai ir greitai, nes toje srityje turi ilgą ir didelį patyrimą. Jei nesi dar jo klientas, būk — būsi patenkintas.

4259 So. Maplewood Ave.
Chicago, Illinois.
Telef. CL 4-7450.
Val. 9-3 ir 5-8.

Detroito lietuviai Vasario 16 minėjime. Pirmą eilę sėdi: A. Norus, B. Kvietytė, L. Petersonaitė, ir šv. Antano parapijos klebonas V. Stanevičius.